

Sagens overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Kaj Andresen: Da der er udtalt ønske om udvalgsbehandling, skal jeg foreslå, at forslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning
vedtoges dette forslag.

Den følgende sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning vedrørende en af den internationale arbejdskonference i Genève i året 1949 vedtagen konvention om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter.

(Forslaget til folketingsbeslutning findes i tillæg A. sp. 551; fremsættelsen findes i tinden sp. 1755).

Sagen sattes til forhandling.

Lindberg: Som det allerede har været berørt ved behandlingen af den foregående sag, har man i Nordisk Råd blandt meget andet også beskæftiget sig med spørgsmålet om at få ratificeret de konventioner, som Den internationale Arbejdsorganisation har vedtaget. På den sidste samling i Oslo i august måned kom man fra den socialpolitiske komité med en indstilling til rådet, som blev enstemmigt vedtaget, og som gik ud på, at man skulle gøre, hvad man kunne i de nordiske lande for at ratificere så mange konventioner, som det nu engang var muligt under hensyntagen til den lovgivning, man havde i hvert enkelt land.

Derudover vedtog vi også på Oslomødet, at vi skulle prøve ved kommende møder i Den internationale Arbejdsorganisation at få et vidtgående samarbejde mellem de nordiske lande for at forsøge at præge de konventioner, som måtte blive vedtaget fremover, i den ånd, som den nordiske lovgivning er bygget op på, og efter de principper, som vi stort set er fælles om i de nordiske lande.

Det fremgik af den behandling, vi havde i Nordisk Råd, at vi, som det ærede medlem hr. Kaj Andresen rigtigt sagde, faktisk

er bagefter i Danmark med hensyn til ratifikation af konventionerne. Der er ialt i Den internationale Arbejdsorganisations historie vedtaget 103 konventioner, og deraf har Danmark, som det blev nævnt, kun ratificeret 22. Nu er det ikke sådan, at tallet 103 i og for sig er det korrekte tal. Der er en hel del gengangere, kan man sige, for når en konvention har været til behandling et år og bliver taget op til revision, får den et nyt nummer. Der eksisterer omkring ved 90 konventioner ialt, og her ligger Danmark tilbage, ikke alene målt i forhold til de samlede organisationer under Den internationale Arbejdsorganisation, men også, når vi sammenligner på nordisk basis, idet man i Finland har ratificeret 37 konventioner, i Norge 36 og i Sverige 35.

Årsagerne til, at vi ikke har ratificeret flere konventioner, er forskellige. Vi bygger bl. a. på en række områder indenfor arbejdsmarkedet på kollektive overenskomster, hvor man i andre lande bygger på lovgivning, alene af den grund er en række konventioners ratifikation ikke aktuel her i Danmark. Dertil kommer, at en del af de eksisterende konventioner bygger på andre principper end dem, som er gældende i dansk lovgivning. Jeg kan således nævne, at man her i Danmark for aldersrentens vedkommende er tvunget til at forsikre sig, medens konventionen bygger på et andet princip. Med hensyn til sygekasselovgivningen bygger vi på frivilligt medlemsskab, medens konventionen bygger på tvunget medlemsskab. Der er altså en række årsager til, at vi ikke har kunnet ratificere alle de konventioner, der foreligger, men alligevel må vi efter min opfattelse gøre, hvad der er muligt for at ratificere i den udstrækning, det kan lade sig gøre under hensyn til vor lovgivning. Jeg er derfor meget glad ved, at regeringen har taget dette spørgsmål op, således at der i dag foreligger en række konventioner til ratifikation.

Jeg vil gerne ved denne lejlighed sige, at det ville være ønskeligt, om vi noget hurtigere kunne komme til at behandle disse spørgsmål. Nogle af de forslag, der foreligger i dag, er jo ret gamle, de fleste af dem er vedtaget på arbejdsorganisationens møde i 1949. Årsagen hertil er vel, som allerede nævnt, at man først har haft en drøftelse mellem hovedorganisationerne og social-

[Lindberg.]

ministeriets embedsmænd for at se på forholdene, inden man forelagde spørgsmålet for det høje ting, og det synes jeg er helt i sin orden. Jeg vil gerne henstille, at man prøver at bringe konventionerne frem for det høje ting så hurtigt som muligt, når der er betingelser for, at vi kan ratificere.

Den foreliggende konvention drejer sig om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter, og her skal jeg blot pege på, at der ikke kræves nogen lovændring for at ratificere denne konvention. Det er en praksis, man bygger på i Danmark, at offentlige kontrakter skal indeholde bestemmelser om, at man skal aflønne efter gældende kollektive overenskomster, så der er ingen praktiske vanskeligheder ved ratifikation af denne konvention.

Jeg skal på mit partis vegne anbefale, at forslaget bliver behandlet så hurtigt som muligt i dette høje ting.

Karlskov Jensen: Konventionen går som nævnt ud på, at der ved arbejdskontrakter, hvor offentlige myndigheder er part, sikres arbejderne samme løn og samme arbejdsvilkår, som er gældende indenfor vedkommende fag på den pågældende egn.

Som den sidste ærede ordfører sagde, er dette i forvejen gældende praksis, og der kan forsåvidt ikke være nogen betænkeligheder ved at foretage denne ratifikation. Der er dog visse særlige forhold, der gør sig gældende for Grønlands og vist navnlig for Færøernes vedkommende, og selvom det i bemærkningerne til forslaget siges, at konventionens artikel 1, stk. 2, skulle indeholde visse undtagelsesregler, er det svært for mig af konventionens ordlyd at se, om det virkelig er tilfældet, og jeg vil derfor anmode om, at vi får mulighed for under en kort udvalgsbehandling at se lidt nærmere på disse forhold. Det samme gælder bestemmelserne i artikel 4, hvor der også kan være visse uklare punkter.

Iøvrigt skal jeg på mit partis vegne tilsige en velvillig behandling af forslaget.

Adolph Sørensen: Denne konventions indhold tager, som allerede anført, sigte på forhold, som ikke er dansk ret og sædvaner fremmede, og der har derfor ikke indenfor mit parti været betænkeligheder med hensyn

til at gå ind for ratifikation. Jeg kan dog tilslutte mig det af den ærede ordfører for venstre (Karlskov Jensen) udtalte ønske om en udvalgsbehandling, fordi der for mig også er en smule uklarhed over bestemmelserne i artikel 2, stk. 4.

Jeg skal på mit partis vegne anbefale en hurtig udvalgsbehandling og en velvillig behandling af forslaget.

Kirsten Gloerfelt-Tarp: På mit partis vegne kan jeg give tilsagn om en velvillig behandling, men også jeg ønsker at se på forslaget i et udvalg.

Alfred Jensen: Den kommunistiske gruppe er tilhænger af, at de i kollektive overenskomster fastsatte regler om løn, arbejdstid og arbejdsvilkår også skal være gældende som minimum ved offentlige arbejder, og vi betragter det som et stort fremskridt, hvis dette princip knæsesættes gennem den beslutning, som tilsigtes gennem dette forslag. Dette, at intet arbejde, hvor offentlig myndighed direkte eller indirekte står som arbejdsgiver, kan aflønnes dårligere end fastsat i de kollektive overenskomster, skulle jo betyde, at vi ikke kommer ud for arbejde på nedsat arbejdstid eller nedsat løn, som vi kender det fra beskæftigelsesforanstaltninger fra tidligere tid. Det må også betyde, at ingen kommune kan tillade sig at sætte arbejde i gang eller lade arbejde udføre på dårligere betingelser end dem, der er foreskrevet i de kollektive overenskomster.

Hvis det er tanken og hensigten, vil jeg være meget tilfreds med det, der her sker, men jeg føler mig ikke helt overbevist om, at det er så bombefast. Jeg har bemærket mig, at ministeren siger, at disse betingelser er tilstede her i Danmark. Jeg læser bestemmelserne i artikel 2 således, at de kollektive overenskomster må være det primære, og kun hvor der ikke findes overenskomst, kan man gribe til de andre ting, der er foreslået, som voldgiftskendelser, love eller særlige administrative forskrifter. Men hvordan kan ministeren så sige, at betingelserne for ratificering er tilstede her i Danmark, når vi dog har bestemmelser f. eks. i tjenestemandsløven, som ikke rimer med det, der står i de kollektive overenskomster? Der findes f. eks. en aspirantordning, som på-

[Alfred Jensen.]

byder, at arbejdere, der kommer ind og søger ansættelse som tjenestemænd, skal have en lavere løn i et par år, end der ellers gælder efter tjenestemandsløven. Det drejer sig om et nedslag på ikke mindre end 20 pct., hvis vedkommende er under 20 år, og 10 pct., hvis vedkommende er over 20 år; det er dog en stor forskelsbehandling, som ikke findes i nogen kollektiv overenskomst; et sådant skel kendes ikke dér. Derfor er det for mig et spørgsmål, om den tjenestemandsløve, vi har, kan blive stående med de regler, der gælder, hvis man ratificerer. Nu hører jeg, at sagen går i udvalg, og jeg henstiller, at man tager spørgsmålet op til behandling dér. Hvis min udlægning af artikel 2 er rigtig, må man i hvert fald ændre tjenestemandsløven og afskaffe aspirantordningen, hvilket arbejderne ikke vil betragte som nogen ulykke, men tværtimod som et fremskridt.

Jeg har gerne villet fremsætte disse bemærkninger her ved første behandling. De er ikke udtryk for, at vi ikke mener, at man skal ratificere, men for, at det er et spørgsmål, om vor lovgivning opfylder betingelserne for, at man kan ratificere.

Socialministeren (Strøm): Jeg takker samtlige ærede ordførere for deres venlige tilslutning til forslaget. Jeg er selvfølgelig til tjeneste med alle yderligere oplysninger i det udvalg, man ønsker nedsat.

Hermed sluttede forhandlingen.

Sagens overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Lindberg: Jeg tillader mig at foreslå, at sagen henvises til det udvalg, som tinget har besluttet at nedsætte angående den forrige sag på dagsordenen.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning vedrørende en af den internationale arbejdskonference i Genève i året 1926 ved-

tagen konvention om indførelse af forenklinger i tilsynet med udvandrere ombord i skibe.

(Forslaget til folketingsbeslutning findes i tillæg A. sp. 635; fremsættelsen findes i tidenden sp. 1757).

Sagen sattes til forhandling.

Peter Nielsen: Det må forsåvidt beklages, at denne konvention kun har formel betydning for Danmark, idet vi for tiden ikke har nogen egentlig oversøisk passagertrafik; men selvom denne forhåbentlig vil blive genoptaget, vil ratificering af denne konvention ikke virke besværlig, idet dansk passagertrafik let vil kunne tilfredsstille de krav, der her rejses. 25 stater har allerede ratificeret, og det vil ikke være nødvendigt med nogen lovændring for Danmarks vedkommende, hvorfor jeg på mit partis vegne skal anbefale.

Gideon: Vi kan fra venstres side tiltræde, at denne konvention ratificeres. Nogen praktisk betydning for Danmarks vedkommende har den jo ikke. Det ligger vel også deri, at den er så gammel som fra 1926, uden at vi har fundet anledning til hidtil at ratificere den. Men under henvisning til, at det, som også tidligere fremhævet, er ønskeligt, at vi indenfor de nordiske lande står på samme linie med hensyn til ratificering af internationale overenskomster, og da Finland og Sverige allerede har ratificeret denne, og der nu er sket en henvendelse fra Norge og Sverige, vil det være naturligt, at også vi ratificerer, og jeg kan anbefale dette.

Bøgholm: Det kan jo ikke med nogen ret siges, at man har forhastet sig med den konvention, der er til behandling i øjeblikket, eftersom det er en konvention, der går tilbage til året 1926. Man vil også se, hvis man læser konventionens tekst, at den på mange måder for os i øjeblikket gør et noget forældet indtryk. Hvis jeg tænker på det, man kalder den organiserede udvandring i årene efter anden verdenskrig, navnlig over Bremen og Bremerhafen, kan jeg ikke andet end være af den opfattelse, at de kår, der blev budt udvandrerne under den maritime transport, ikke var rimelige, og jeg skulle derfor heller ikke beklage, om det høje ting i løbet af ikke altfor lang tid